

Sygn. akt V CZ 72/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa J. W.
przeciwko D. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 listopada 2015 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 7 sierpnia 2015 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając wniosek
o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej z urzędu do rozstrzygnięcia w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie z powództwa J. W. przeciwko D. sp. z o.o. z siedzibą w B. odrzucił skargę kasacyjną powódki od wyroku tego Sądu z dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd ten uznał, że wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej została określona wadliwie. Wartość przedmiotu sporu określono w pozwie na kwotę 500 zł, wartość ta nie została sprawdzona z urzędu przez Sąd pierwszej instancji i tak też określono ją w apelacji. Tym samym, w sprawie doszło do utrwalenia wartości przedmiotu sporu i brak jest, zdaniem Sądu Okręgowego, podstaw do odmiennego określenia wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej. Wskazanie kwoty wielokrotnie przekraczającej wartość przedmiotu sporu Sąd Okręgowy uznał za uczynione wyłącznie w celu osiągnięcia progu kwotowego stanowiącego o dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Powódka zaskarżyła powyższe postanowienie zażaleniem, zarzucając naruszenie prawa procesowego, w szczególności naruszenie przepisu art. 398² § 1 k.p.c. poprzez uznanie skargi kasacyjnej za niedopuszczalną wskutek przyjęcia błędnej wartości przedmiotu sporu w toczącym się postępowaniu.

W konkluzji wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i rozpoznanie skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy, a ponadto o zasądzenie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w postępowaniu zażaleniowym z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Według art. 20 k.p.c., do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów, żądanych obok roszczenia głównego. Powódka kierując się tym przepisem w pozwie właściwie określiła wartość przedmiotu sporu kwotą 500 zł. W pozwie wskazała jednak, kwestionując ważność umowy, że jej roszczenie

obejmuje kwotę 500 zł z odsetkami w wysokości 9% dziennie od dnia 11 maja 2005 r. O tak skonstruowanym roszczeniu orzekł Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2014 r., który w całości został zaskarżony apelacją pozwanej, uwzględnioną przez Sąd Okręgowy w K. Nie ulega zatem wątpliwości, że w toku dwuinstancyjnego postępowania przedmiotem sporu była nieważność umowy, obejmującej kwotę główną pożyczki oraz odsetki, które ze względu na powołany art. 20 k.p.c. nie zostały jeszcze skapitalizowane i wliczone do wartości przedmiotu sporu oraz, konsekwentnie, do wartości przedmiotu zaskarżenia. Odsetki zostały skapitalizowane dopiero w skardze kasacyjnej powódki.

Przepis art. 20 k.p.c., wbrew odmiennej ocenie Sądu Okręgowego, nie ma zastosowania w sytuacji, w której do wartości przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną zaliczone zostały skapitalizowane odsetki w znaczeniu prawnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśnione zostało, że stan objęty hipotezą art. 20 k.p.c. istnieje tylko do chwili prawomocności wyroku rozstrzygającego o świadczeniu głównym (zob. postanowienie SN z dnia 7 marca 2014 r., IV CZ 134/13, niepubl.).

Trafnie wskazała skarżąca w zażaleniu, że w sytuacji, w której kwota pożyczki określona w umowie, której stwierdzenia nieważności się domaga, wynosi 500 zł, a skapitalizowane odsetki na dzień wniesienia skargi wynoszą ponad 153 000 zł, nie stanowią one w dalszym ciągu należności ubocznej. Skoro zatem doszło do kapitalizacji odsetek, a ich wartość przekracza wymagany próg dopuszczalności, odrzucenie skargi kasacyjnej było wadliwe.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, pozostawiając rozstrzygnięcie wniosku o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce w postępowaniu zażaleniowym orzeczeniu kończącym sprawę.